

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak : Egész évre 4 frt, félévre 2 frt negyedévre 1 frtEgyes számára 10 kr Megjelenik minden héten egyszer : Csütörtökön.	Felolós szerkesztő és laptulajdonos : ISSEKUTZ JÁNOS. Kiadó : Papp György , Gyulafehérvár	Szerkesztőség és kiadóhivatal : Püsp. Lyc. nyomda Gyulafehérvárt. Hirdetések díjszabály szerint.
--	---	---

Az ex-lex és az ujonczozás.

(—y—) Bánffy már ment, de azért ex-lex állapot floreal még széles e hazán. Az adóvégrehajtóknak nincs dolguk, mert nem szabad foglalni, a magyar meg nem fizet adót: minek? ha nem muszáj.

Az állam már szép summával károsodott meg ezeknek a törvényküüli állapotoknak a révén, és habár Bánffy ment, ex-lex csak marad egyelőre ex-lexnek.

Nem elég azadónemfizetés; legujabban a honvédelmi miniszter leirata folytán megszüntették még a katona ujonczozásra való előkészületeket is. Nincs sorozás. További intézkedésig nem fog senki a bizottság elé állni, hogy a hadseregbe felvétesse magát, egyelőre egy korosztályon át fognak esni fiatal embereink, a nélkül, hogy sorozták volna őket.

Jól van hát. De hova visz ez majd?
Reméljük a legjobbakat.

Hiszen az adófizetők példája mutatja, hogy az ex-lex állapot intézkedései nem ártanak a hazaságnak. Az adók legnagyobb része végrehajtás nélkül is befolyik a pénztárakba, és daczára annak, hogy az állam károsodik mellette, mégis vigasztalódhatunk azzal, hogy a dolog rosszabul is üthetett volna ki. Reméljük, hogy az ujonczozással is hasonlóképen lesz. Fejérváry br. honvédelmi miniszter rendelete daczára, talán még sem fog elmaradni az ujonczozás, talán az országgyűlés meg fogja ajánlani önként az ujonczállítást, a mi

a miniszteri rendeletet aztán hatályon kívül fogja helyezni.

Egyelőre azonban a következő körrendelet ment a törvényhatóságokhoz:

1387 sz.

Eln. 99.

Az 1899. évi ujonczozási előmunkálatok tárgyában a mult 1898. éviszeptember hónap 6-ikáról 59,000 sz. a kiadott kiadott körrendeletem kapcsán és a minisztertanács határozata alapján, ezennel elrendelem, hogy az idei sorozás egyelőre és további rendeletemig elhalasztatik.

Erről a sorozási járástisztviselek azonnal értesítendők.

Budapest, 1899 évi február hó 19-én.
Fejérváry s. k.
honvédelmi miniszter.

Ez korrekt eljárás, mert megakadályozza a törvénytelen ujonczozást, azonban az így adott halasztás előreláthatólag nem lesz valami hosszú tartamú, mert az új kormány életbelépésével az országgyűlésnek legelső dolga lesz ebben az ügyben intézkedni.

Reméljük a legjobbakat.

Széll Kálmán, Magyarország új miniszterelnökének életrajza.

Széll Kálmán, a kinevezett új kormányelnök 1843. június 8-án született Vas megye Gosztony helységében. Atyja József, Deák Ferencnek a pozsonyi országgyű-

lések n már követtársa s hű barátja, résztvett az 1861-iki országgyűlésekben is, az alkotmány helyreállítása után pedig Vas megye főispáni helytartójává neveztetett ki és mint főispán halt meg a hetvenes évek elején. Kálmán Szombathelyen és Sopronban végezte iskoláit, a jogot pedig a pesti egyetemen, hol Pauler első rektorsága alatt tette le a jogtudori szigorlatokat. 1867-ben szolgabíró lett megyéjénél. De a megyei szék körben nem sokáig maradt. Az 1860-ik országgyűlésen már mint képviselő jelent meg a szentgotthardi kerület mandatumával. Az országgyűlésen csakhamar feltűnt. Nem annyira szónoklatokkal, bár szónoknak is a jelesebbek egyike, hanem ritka szakképzettséggel s még ritkább munkássággal. A fiatal képviselőt a ház egyik jegyzőjéből választotta meg s lett a jegyzői munkakör legnagyobb teherviselője. A delegációkban minden évben részt vevén, ott többnyire mint jegyző és előadó működött. De munkásságának súlypontja a pénzügyi bizottságra esik, melynek jegyzője és többnyire előadója levén, terjedelmes és alapos tanulmányaival, világos és tiszta előterjesztéseivel csakhamar kivívta, hogy a pénzügyi tárcza egyik legméltóbb jelöltjének tekintett.

Sokat volt Deák Ferencz körében, kinek kedvelt-jévé vált és kinek gyámleányát, Vörösmarty Mihály költő leányát, honát vette női. Deák Ferencz 1868-tól fogva 1875-ig a nyarat mindig nála töltötte Rátóton. Több ízben kínálták meg miniszteri tárczákkal, míg végre 1875 a fuzió után pénzügyminiszter lett; a borszniai okkupáció után megvált ezen állásától. Mint pénzügyminiszter kezébe vitta az ország megromlott pénzügyeinek rendezését és megrendült hitelének helyreállítását egy oly program alapján, mely a legnagyobb eredményeket mutatta fel és az ország pénzügyi rendezésének ma is alapja. Szigorú, takarékos, erélyes és öntudatos pénzügyi politikával rendet hozott az államháztartásba, a jövedelmeknek minden ágát fokozta, az állami bevételeket jelentékeny adóemelésekkel addig nem sejtett magasságra emelte, a pénzügyi adminisz-

T Á R C S A

A „Tavaszi dalok“-ból.

Mondd, hát tehetek én róla,
Hogy feléd vonz valami?
Édes érzés, veszedelmes —
Nem merem kimondani.

Mondd, a szellő tehet róla,
Hogy a tágas síkra száll?
Szereti a rónát, hanem
Ott éri őt a halál.

Mondd, a felhő tehet róla,
Hogy a hegy felé siet?
Vágygyal telten repült oda
S — megsemmisült . . . eső lett.

Mondd, a folyó tehet róla,
Hogy tenger felé szalad?
Szereti a tengert, de az . . .
Elnyeli a habokat.

Mondd, tehet a lepke róla,
Hogy a qyertyalángra száll?
Fény felé viszi a vágya,
Habár tudja: az halál.

Mondd, hát tehetek én róla,
Hogy a lelke megremeg,
Ha rád esik pillantásom,
Szívem dobog: szeretlek!
(—r. E.—)

Eszter.

— Eszterke, Eszter, mikor mégysz férjhez?
Igy gúnyolódtak vele a gyerekek az utcán.
— Holnap, holnap.

S ha aztán valamelyik pajkosabb oda merte kiáltani, hogy nem igaz, Eszter egy követ kapott fel és utána hajította; ha nem találta el, úgy mindenféle képzelhető és nem képzelhető szitkot szórt az incselkedő fejére. S ezekből nem fogyott ki, félóra bosszat is el tudott volna szitkozódni ismétlések nélkül, de hát a gyerekek rendszeren előbb állottak odább.

Rongyokba, csafatokba burkolva járt a szegény eszelős, a válán egy kopott, szinehagyott kendő. melvált elmaradhatatlanul ott volt az ócska bögre, melybe ebéd idején mindig jutattak jó emberek egy kis levest meg egy darabka bust. Ugy koldulta össze Eszter a mindennapos élelmét. Feje számtalan kendőbe volt becsavarva, nem látszott ki azokból csak a vén, ránczos, összaszott képe s egy pár szem, melynek visszautított szemhéjai mint téglapiros karikák fogták körül a savószin szemgolyókat. A szegény félkegyelmű összetöpreődött alakja akkora volt, hogy egy 14 éves gyermek átmézhetett feje fölött.

Hej! pedig valamikor ugyanez az Eszter volt Ujhely legszebb lánya, és nemcsak zsidó hitsorsosai, de az urfiak is tudták kiről van szó, ha a „Szép Eszter“-ről beszéltek és senkinek sem jutott eszébe a „Hebron rózsája“ nevét gúnyosan kiejteni.

Régen volt az! Nagypáink akkor udvaroltak nagyanyáinknak.

Van még Ujhelyen néhány öreg ember, fehér hajú aggastyánok és matrónák, kik emlékeznek Eszter ifjúkori történetére.

* * *
Az 1847. év őszén eljegyezték egy T.-i kereskedővel, kinek a lány is, az apa is, a szegény szektar

előnyt adtak a többi kéro fölött „Szép Eszter“, kiért annyian epedtek, nem érezte senki fiának láttára hevesebben dobogni szívét, de midő Ruben Dávidot meglátta, a szív megszólalt. No meg aztán a szegény sakter sem ellenzhetette, hogy veje jómódu kereskedő legyen. Megtartották az eljegyzést és az esküvőt a következő év augusztusának elejére tűzték ki.

De — ember tervez — — —
A következő év 1848 volt, a nagy év.

Juliusban a fölföldön már sok golyó röpködött és harezolt a tötség minden ellen, a mi „uher“ (magyar) volt. Nehány roszakaratu pap egypár szót szolt a zsidók ellen és a fanatizált csöcselék megtámadta a szegény kereskedő és keresmáros embereket. Nem is annyira vallási rajongásból mint inkább rablási vágyból.

T.—n egy vasárnap délután történt a dolog! Ruben Dávid épen a rőföt vette kézbe, hogy valamely vevőnek vásznat mérjen, mikor a vad csorda berontott.

— Cso je ludicz? Cso szczete?!) kérdezte, távolról sem gondolva veszedelemre a békés természetű nép részéről.

— Zdechni, zside!) kiáltott a legeleső és egy baltával Dávid felé sujtott, ki azonban a rőffel fel tudta fogni a csapást. A rőf vasból volt és az ütéstől fejszeformára hajlott meg. Most Dávid felemelte a rudat és oly erővel vágta a bőrihorgas legény fejéhez, hogy a vas arasznynyi mélységre hatolt be annak koponyájába. A legény jajszó nélkül elterült a földön. A tömeg azonban a vér áttára dühös ordítással rávetette magát a kétségbeesetten védekező Dávidra . . .

Két lövés hangzott és kettő azok közül, kik most fejszével támadták meg Dávidot, halva rogyott a földre. A gyűlevész had megrémült és halottaikat magukkal vive, vad rohanással menekültek, Alig hagyták el a

1) Mi az, emberek? Mit akartok?
2) Halj meg, zsidó!

trácziót az adófelügyelő intézmény megteremtésével reorg-nizálta, a keleti és tiszai vasutat egy minden ízében átgondolt és bevált terv szerint megszerezte és a később bekövetkezett vasuti államosításnak ezzel első feltételeit megteremtette; az 1878-iki pénzügyi és gazdasági kiegyezést Ausztriával létesítette, a bankkérdést a régi egységes osztrák banknak reorganizálásával és közös osztrák-magyar bankká alakításával megoldotta és oly eredményeket mutatott fel, hogy midőn tárczáját letette, az átvett deficitet felénél kisebb összegre szálaltotta le és az államháztartást az egyensúlyhoz közel hozta. Az ország hitelét ezen politikával helyreállítván a függő adósságok konvertálásával a régi törlesztési kölesönök helyett megteremtette, és meghonosította a magyar rentét. 1889 február 24. nagyszabású budgetbeszédet mondott, melyben a kormány akkor folytatott pénzügyi politikáját elítélte és előre rámutatott ezen politikának később csakugyan bekövetkezett súlyos pénzügyi következményire. 1881. régi kerületében a függetlenségi párt ellenében kisebbségben maradván, Pozsony város második kerülete tisztelte meg mandátummal. A házban a kormányt általános politikájában támogatta ugyan, de az akkor követett pénzügyi politikával nem értett egyet s ennek kifejezést is adott. Nemsokára megalkotta a magyar Jelzáloghitelbankot s ennek és a Lészámítoló banknak igazgatósági elnöke lett. 1887. Kőszegen tartott nagyszabású programbeszédében kifejté azon eszméket, a melyek utóbb a pénzügyi rendezésben főleg a szeszadó és a regála-törvényben érvényre jutottak. A pénzügyi tárczával ezentúl is, úgy mint korábban, ismételtelen megkínáltatott, de azt el nem fogadta. Időközben a király a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta neki. Számos éven át a delegáció és a pénzügyi bizottság tagja, 1892—1896. ezen utóbbi bizottságnak elnöke. 1896-ban a pénzügyi bizottságban többé nem kíván jelöltetni, a közigaztási bizottság elnöke lett. Részt vett a választásabályozás tárgyában egybehívott országos ankétben, a hol tartott beszédei újból megerősítették azon tekintélyt és súlyt, melyet minden fontos és nehéz kérdésben való nyilatkozatainak tulajdonít az egész ország. A közügyek terén szerzett érdemeinek elismerésül 1893. okt. 7. a Lipótfend nagykeresztjével tüntették ki. Elnöke volt az 1892. XXI. t.-cz. értelmében kiküldött országos ellenőrző bizottságnak, továbbá a milleniumi országos bizottságnak és az 1896. Budapesten ülésezett delegációnak. Ezen nagyszabású tevékenység mellett még időt szakított magának nemzeti kulturális célok előmozdítására, több év óta nagy gonddal vezetvén a dunántúli közművelődés ügyeit. A közművelődési egyesületek 1896-ik kongresszusán egyik társelnök volt. Az 1896. Budapesten tartott interparlamentáris konferencia magyar csoportjának elnöke volt. Végre elnöke volt az 1896. 1897. és 1898-iki országos kvóta-bizottságnak, a melynek munkálataira irányadó és döntő befolyást vett.

boltot, mikor a hátsó ajtó kinyílt és belépett rajta Gábor, a segéd, kezében a pisztolylyal. Ő kint járt, és hamar átértve a veszedelmet, pisztolyát fogta és a kis ajtót észrevétlenül kinyitva, leterítette a két támadót. Most hamar eldobta kezéből a fegyvert, sietve bezárt és eltorlaszolt ajtót, ablakot, és Dávidhoz sietett.

A szerencsétlen ember több sebből vérzett' és egész teste isszonyuan volt össze-vissza verve. Gábor nagy nehezen elállította a vérzést, bekötötte az eszméletlenül fekvő Dávid sebeit és ágyba vitte.

Azután ott virrasztott mellette.

Rossz hír gyorsan terjed. Nem telt bele két óra és már Ujhelyen tudták, hogy T.-n agyonverték a zsidókat.

Eszter nem ájult el, mikor azt mondták neki, hogy Dávid is bizonyára áldozatul esett a vad öldöklésnek, nem is airt, hanem gyors elhatározással egy eselődleány parasztos rubáját vette fel és egy épen T. re menő parasztszekérreült. Apja hiába marasztalta.

A szemközt jövőknek feltűnt ugyan a fekete hajút és bogárszemű parasztlány, kinek oly elszánt a nézése, de nem bántotta senki. Ejféltájban érkeztek T.-re.

Gábor épen friss, hideg borogatást rakott a lábában égő fiatal ember homlokára, midőn a hátsó ajtón kopogtak.

En vagyok, Eszter Ujhelyről.

Gábor elhuzta a torlaszt képező ládákat és beresztette a lányt; Azután gondosan helyreállította a védőművet.

— Él? Anyit tudott csak kérdezni a leány erejének utolsó megfeszítésével.

— Él! de láza van.

Eszter erőtlentül rogyott le egy félig telt zsákra, mely a pulpitus mellett állott és egy kis vizet kért. A hű Gábor sietve teljesítte kívánságát.

— És most vezessen hozzá!

* * *

A gondos ápolás mellett sem gyógyult fel a szegény, szerencsétlen Dávid. Midőn Gábor szombaton

Imént vázolt közhasznú és széles körű munkásságával egyrangú és a mi a felmutatott eredményeket illeti, méltán nagy feltűnése érdemes, sőt párját ritkító és ugyszólván úttörő azon tevékenység, melyet mint mezőgazda és kivált mint állattenyésztő fejt ki, a mely tevékenységnek remek részét a híres rátót héraházi simmenthali törzstenyészet teszi.

*

Akkor, a mikor Szél Kálmán visszalépett a pénzügyminiszerségtől, Eötvös Károly a „Vasárnapi Ujság“-ban „Országgyűlési életképek“ alatt a következő jelemző sorokat írta róla:

Szél Kálmán 26 éves korában lett képviselővé, 32 éves korában pénzügyminiszterré s 35 éves korában már befejezte államterfői pályájának első nagy ciklusát. A kabinetből kilépését pénzügyi terveinek a keleti politika miatt előrelátott bukása idézte elő s ő mégsem tartozik a „bukott“ államférfiak közé. A történelem majdan ki fogja kutatni, felelős-e és mennyiben azon válságokért, a melyeket a keleti kérdés s az 1878-ik évi kiegyezés fejünkre zúdított — de ez a történelem dolga. Kortársai előtt kilépése dacára is vagyis épen önkénytes lemondása miatt olyan államférfinak tartatik, a ki saját reputációjának még mindig mestere kiváló teltségei mellett, e vélemény fentartja őt a politikai küzdőterén a jövő számára is.

Politikai pályáján két dolgot bizonyosnak tekintettünk. Az egyik az, hogy Deák Ferencz különös támogatása nélkül talán elmerült volna a kitűnő teltségű, de közönséges emberek tömegébe. S a másik hogy Deák Ferencz minden támogatása sem tette volna őt jelentékeny emberré azon vasszorgalom és vasegység nélkül, melynek hivatottságát és szerencsését köszönheti.

Öt éven át volt jegyzője a képviselőháznak és a pénzügyi bizottságnak. E bizottság nagy dolgokat mivelt 1872 őszétől kezdve. Ekkor Lónyait akarta megbuktatni, s azért olyan képet tárt fel az ország pénzügyi helyzetéről, melytől megriadt az egész ország, mely éles fegyvert adott Tisza Kálmán kezébe s melyen egymásután három éven át három Deák-párti kabinet szenvedett bajtörést. E bizottságnak 1872. évi jelentése mind tömegére, mind tartalmára nézve óriási mű, melyet Szél Kálmán mégis rövid idő, alig egy hét alatt készített.

Nem most történik először, hogy gróf Andrássy Gyulával szemben áll. A 70-es évek delegációinak már egyik ülészakában érejesen követelte a mostani külügyminiszter ellenében a hadsereg létszámának bizonyos formában leszállítását s a költségek apasztását, s nézete mellett nagyhatású beszédet mondott.

A Bitto kabinetet 1875-ben pénzügyi programja buktatta meg. E programot Szél Kálmán védte legerélyesebben. Ekkori beszéde volt az első, mely babizonyítá, hogy ő nem csak jegyző, hanem államférfi is. Furcsa játéka a sorsnak, hogy a Wenckheim- és

este a „hawdalat“*) kezdte mondani és meggyújtotta a tont viaszgyertyát, a fiatal ember odavonta Esztert magához.

— Eszter, tudod-e milyen nap van holnap? Kérdé gyöngye hangon.

— Tudom, felelt a leány fejbajtva, esküvőnk napja lett volna. Sebai, majd meglesz máskor, csak te gyógyútnál meg mielőbb.

Az asztalon kékes lobogással égett a szesz lángja.

— Soha sem lesz az! — Meghalok — — Eszter!

A láng még egy utolsót lobbant és elenyészett. Egy sóhajtas — Dávid kiszenvedett.

Eszter ájultan bukott föléje.

Gábor félhalk hangon imát mondott az elszállt lélekért, aztán felélesztette Esztert és elővette a zsol-táros könyvet. Fennhangon olvasta az örökszép hym-nusokat, a mint szokása a halottas szobában.

* * *

Esztert apja ki akarta taszítani házából, mert idegen férfi lakásán töltött napokat, de a szelidlelki rabbi kibékitette a haragos apát és így visszatért Eszter az övéihez. Azonban ideglázba esett, melyből egy fél év múlva gyógyult csak meg, de esze megromlott.

Az öreg saktert sirba vitte a csapás.

Eszter pedig, a hajdani „Szép Eszter“, a „Hebron rózsája“ még most is járja eszelősen az utcákat és ha a pajkos gyermekek kérdik, mikor megy férjhez, mindig csak mondogatja;

— Holnap, holnap.

Majoros Emil.

*) A „hawdalat“ (elválasztás) az elmúlt és következő hét közti határ, mely bizonyos szenttartással jár. A család fő vagy annak helyettese viaszgyertyát gyújt és egy szeszes itallal tepoharat vesz kezébe. Rövid imádság után iszik egy keveset az italból, a többbit az asztalra önti és a beleförditött gyertyával meggyújtja. Azután egy illatos fűszerekkel telt doboz jár kézről-kézre, melyet mindenki megszagol.

Tisza-kabinetben vállalkozott a Bittó-féle bukott program keresztülvitelére pénzügyminiszternek.

Az új kiegyezést, az új adókat, az adókezelésben új szigort ismeri az ország s mindamellett, hogy az adók behajtása körül oly szigort még nem fejtettek ki Magyarországon, mint az ő idején, ma mégis ő legnépszerűbb a negyedfél évig uralkodott Tisza-miniszterium tagjai közül, Programjának csak egyik felét valósíthatá, másik felét el kellett ejtenie a „bosnyák“ — politika miatt. De egyuttal le is mondott. Lemondása személyes önzésnek magyarázzák sokan, valódi kötelességérzetnek tekinti a közvélemény. Benne marad-e a kormánypártban, átmegy-e az egyesült ellenzékhez, vagy „párt nélküli“ lesz Bittó és Lónyay társaságában, ez a közel jövő titka.

I R O D A L O M.

* **Az iráni vallás; Zorvaster.** Az iráni az első dualistikus vallás, mely két istenséget állít szembe: a jónak és rossznak urát. Az irániak főistene kezdetben „az ég egész kerekése“ volt, a legerősebb isten. „Az ő ruhája az egész ég boltozata“. Később a főisten mindjobban elvált az anyagtól s egészen elvonottá lett Neve lön Ahuramazda, „a mindentudó“. Vele szemben a sötétségnek is támadt külön istene, Angromainusz, ki folyton küzd fényes bátyja ellen. De hasztalanul. A sötétséget elűzi a fény, a rosszat a jó. Angromainuszt legyőzi Ormuzd. Ő a béke, a boldogság istene; a földmívelés tanítója, mint Mondamin az amerikai indusoknál, „mindentudó“, mint a biblia Ura, bölcs és magában boldog. Mindezek igen érdekes vonásai az iráni vallásnak; érdekes legfőként azért, mert alapjai a mieinknek, s így az emberi léleknek, az emberi érzés kívánságainak, az agy ideáinak mindentűt való egyenlőségét igazolják. E vallás részleteiről a legndósabb kutatásalapján, költői szépségekkel gazdagon ír a Nagy Képes Világtörténet 14. füzeté. Egy füzet ára 30 kr, egy köteté 8 frt. Kapható a kiadónál Révai Testvérek irod. int. részv.-társ. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

Ujdonságok.

Gyulafehérvár, 1898. február 23.

— **Főuri vendégek Gyulafehérvárt.** Pallavicini Edéné ögrófné, Majláth G. Károly erdélyi püspök nővére, leányaival Edina és Stefánia ögrófnőkkel a napokban városunkban időzött, később Pallavicini Ede ögróf is idejött s egy napi itt tartózkodás után az említett érdekes vendégekkel együtt visszautazott Budapestre.

— **Purim.** Ez annak a kedves ünnepnek a neve, melyet izraelita polgártársaink a napokban ülnek és melyet zsidó farsangnak szokás nevezni. Ambár ez épen annyira farsang, mint a mennyire töltött káposzta a mamdiga. Örömmünne, annak az emlékezetére, hogy az izraeliták egykor a kiirtástól menekedtek meg egy asszony által. És ha meggondoljuk, hogy Ahasver királynak az a minisztere, ki azt a gyönyörtűsleges indítványt tette és keresztül is vitte, hogy a perzsa király megadta az engedélyt néhány millió alattvalójának elpusztítására, és aki már sorshuzással (innen a „purim“ név) meg is állapította a kiirtás napját, maga került a bitófára, ne csodáljuk, ha sorsjegyük nem nyer, nyugodjunk bele, hogy Fortuna istenasszony már akkoriban is az a szeszélyes dáma volt, a minek manapság ismerjük. Az ünnep maga különben igen kedélyes, sok tréfával, maskarabistóriával jár, s így ne ütközzünk meg, ha polgártársaink oly nagyon szeretik. Kívánunk nekik jó mulatást.

— **Hirtelen halál.** Boesckay Zsigmond, nyugalmazott kir. törvényszéki levéltárnok, a népszerű öreg úr, mint részvétellel értesülünk f. hó 22-én, szerdán d. u. midőn szokása szerint ebédje végeztével kiment az udvarra, hogy szét tekintsen okszerűleg kezelt házi gazdasága felett, alig pár percnyi időzése után hirtelen összeesett és azonnal meghalt. A még csak 55 éves derék férfi halála mély bánatot okoz nején és két árván maradt kiskorú fián kívül nagyszámú rokonságának is, kik közül többen a gyász eset után idejöttek. Temetése, pénteken d. n. 3¹/₂ órakor lesz. Nyugodjék békével!

— **Márczius 15.** Az egész országban minden valamire való városban már nagyban készülődnek márczius 15-ének megünneplésére. Csak nálunk nincs egy hang se róla, hogy valamelyes módon megmlékeztést tartsunk e napon. Még a mult évben is akadtak lelkes férfiak, kik a márczius 15-ikének megtilésére munkába fogtak, de az idén úgy látszik nincs se vállalkozó, se vállalkozási kedv. Valjon mi és, ha szabad kérdeznünk — ki az oka ennek? Mert hogy egyszerre így megcsapanjon a lelkesedés, annak oka és okozója kell legyen. Nem akarjuk hinni, hogy valami letiltási rendelet következménye volna az érdeklődés hiánya, hisz a mi eddig rendezett márcziusi ünnepeink nem bántották semmiféle nációnak az érzületét, sőt többet mondunk — részt vett azokban nemzetiség különbség nélkül nagyon

sok érdemes polgára e városnak. Vagy talán a köre működést tartják olesó dícső-égnek az arra hivatottak. Sajnos, ha így volna. A közönség velük szemben is mindenkor lerőtta a hála és elismerés adóját. Hol keressük tehát az okot, mely eloltotta a lelkesedés tüzeit? Megmondjuk. Abban az örökös buzalkodásban és hideg közönyben, melyet tanusítunk ma is minden olyan dolog iránt, mely a „közügy“ alatt értetik. Ez a hideg közöny ölte meg azt az eszmét is, hogy városunkban egy állandó márciusi vagy más bazafias ünnepeket rendező bizottság alakuljon. Sajnos, de így van.

* **A nagyszombati metropolita beiktatása.** Román egyházi körökben türelmetlenül várják a megválasztott metropolita királyi megerősítést, hogy a kongresszus azt beiktathassa és az aradi püspök választását is megejtse. Az újonnan megválasztott metropolita-érsek Metianu azon óhajításának adott kifejezést, hogy Hamza szemináriumai igazgató, kit az egyházi tagok közül számosan jelöltek az aradi püspökségre, az ő oldala mellett működjék helyőki minőségben, a miért is püspökjelöltségét elejtették és előtérbe lép Goldis János országgyűlési képviselő jelöltsége, kinek megválasztása eszerint biztosítottak tekinthető. Goldis-ban a román egyház kitűnően képzett, *hazafiasan gondolkodó* pópapot nyert.

— **A kolozsvári választás.** A Groisz Gusztáv halála által megüresedett kolozsvári kerületben, Feilitzsch Arthur szabadelyű párti jelöltet a függetlenségi párti Pázmándy Dénessel szemben 368 szótöbbséggel választották meg képviselőnek. A választás után oly nagy tömeg csoportosult a városháza előtt, hogy a csendőrséget és a katonaságot is ki kellett vezényelni. A rendőrség végül kardlapzással verte szét a tömeget.

— **Kiutasítások Rómániából.** A román belügyminiszter 22 embert utasított ki Románia területén azon ürügy alatt, hogy mint néplázítók részt vettek az utolsó parasztmozgalmakban. A kiutasítottak kivétel nélkül mind osztrák-magyar alattvalók. A kiutasításról szóló körrendeleteket megküldték az egyes kerületek prefektusaihoz a kiutasítottak arcképeivel. Mint Bukarestből írják, még más külföldi alattvalókat is ki fognak utasítani.

— **A bortörvény végrehajtása.** Dániel Ernő báró kereskedelemügyi miniszter a bortörvény sikeres végrehajtása érdekében országsszerte megalakított bor-ellenőrzési-bizottságok részére ügyrendszabályzati mintát készített. Több ellenőrző bizottság azonban tagítani óhajtván rendeletileg megállapított hatáskörén, oly intézkedéseket vett fel hatáskörébe (így pl. hogy a bizottság tagjai a termelők és kereskedők pénzéit a barmikor megvizsgálhatják; hogy a vasúti közlekedés borküldeményekről a bizottságnak havonta jelentést tartoznak tenni stb., melyeknél fogva a bizottság valószínűleg közgazgatási hatóságot képezett volna. A kereskedelemügyi miniszter a neki bemutatott ilyen ügyrendi szabályzatokat azzal utasította vissza, hogy a bizottságnak nincs hatósági jogköre s csak azon célból szerveztetett, hogy a társadalmi uton tudomására jutott borhamisítási eseteket jelentse fel az illetékes hatóságoknak és ebbeli kötelességét is akképp végezze, hogy eljárása által a borkereskedelem reális érdekei ne veszélyeztessenek. Ugyancsak felkérte a kereskedelemügyi miniszter a belügyminisztert, hogy utasítsa a rendőrhatalóságokat, hogy a törvény és rendelet szigorú végrehajtása mellett tartsák szem előtt azon világos rendelkezést is, hogy csakis alapos gyanú esetén indítsák meg az eljárást, vagyis vegyenek mintát a borból; továbbá hogy tartózkodjanak a vizsgálat megindításának nyilvánosan való tárgyalásától, végre, hogy a hatóságok minden esetben igyekezzenek a valódi bűnöst, vagyis azt kipuhatolni, a ki a bort bamisította vagy az ily bort forgalomba hozta, legyen az akár termelő, akár kereskedő.

— **Bírónak tilos a politika.** A legutóbb lezajlott képviselőválasztások idejében dr. Funták Gyula bácsalmási aljárásbíró megjelent az ellenzéki választók értekezletén, hol hatalmas beszédet mondott az uralkodó rendszer ellen, s végül együttes működésre szólította fel a kormányt szemben a választó polgárokat, megjegyezvén azt, hogy olyan képviselőt választassanak, a ki a szegény földműves nép érdekeit szíven viseli az országházban is. Felentes hatóságnak tudomására jutott az eset, s fegyelmi eljárást indított a népbárát albi ró ellen, a ki a szegedi kir. ítélő tábla fegyelmi tanácsa feddésre ítélte el. A kir. kuraria kisebb fegyelmi tanácsa megváltoztatta az első fokú fegyelmi bíróság ítéletét, s dr. Funtákot rosszasárra ítélte el. A főügyész hivatalvesztést indítványozott, de ennek a kiszabását soknak találta még a kir. kuria is.

— **A demokratikus elv vívmányai.** Faure Félix, a most elhalálozott köztársasági elnök timárlegény volt valamikor, a ki cserezte a börtöket s aztán az állam legfőbb méltóságára emelték. Barátságát keresték a világ hatalmasai, s szava volt ott, hol a világ népeinek sorsa felett döntenek.

Loubet ur lépett helyébe, a ki husz év előtt egy kicsi vidéki városban tartott ügyvéd irodát, s boldog volt, ha egy-egy zsirosabb pere akadt.

Dupuy, Franciaország jelenlegi miniszterelnöke pedig segédtanító volt egy falusi iskolában, a kinek

az volt egész kilátása, hogy élte végeig az á-b-c-t fogja tanítani.

És ime felemelkedtek mindannyian a született nagyságok fölé.

S mindent a demokratikus elv tette lehetségessé, — **Az anyai szív.** Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy anyai szív. Tele aggodalommal gyermeke jövő sorsa iránt. A mikor a diákfiára nézett, a ki már akkor szeretett faragni verseket is, szobrokat is, a művész sorsára gondolt és megijedt a fia jövőjétől. Elhatározta, hogy ha bármily esekélyességgel, de mégis csak gondoskodik a fia sorsáról. 1842-ben történt ez, ekkor a jó anya, egy bécsi Versorguns-Anstaltnál tiz forintot tett le a fia érdekében, a mi kamatos kamattal évek sorsán megnövekedve, egykoron támogatni fogja esetleg erre szoruló fiát. Telt az idő, a jó anya meghalt az ifjúból férfi lett: Jókai Mór. A bécsi intézet sokáig kereste azt az ifjú Jókai Mórleányt, irt ide, irt oda, de arra nem gondolt, hogy az az ázsiai Jókay Mórleány — Jókai Mór legyen. Az akták azonban mégis csak ezt bizonyították s minakután Jókai közjegyző előtt igazolta személyazonosságát, kézbesítették neki a járulékait. Az intézet küldött Jókainak egy 240 frt készpénzt érő részesedései jegyet és két évi járadékot 48 frt összegben. Minden évben pedig az intézet el fogja küldeni Jókainak az öt illető huszonégy forintot. Jókai maga mesélgeti ezt a tréfás izű, de valójában megható kis történetet. A felsőházad multán is sirjából feltámadó örök, szent anyai szeretet apoteozisét. S tréfásan teszi hozzá: Elég szép kis születésnap ajándék ez egy hetvennégy esztendő fiatalnak. Ebből szükség esetén meg is lehet élni. A katorának is hat krajcár jut egy napra, nekem is ebből a summából. Éppen bárom személyre való. Azután jóízűen nevet hozzá, s még ezt mondja: Pedig tényleg se szoruló. Büszkén vallo, hogy nemzet még nem gondoskodott úgy az írójáról, mint a magyar nemzet jómagamról. Az osztrák most még kitoldta. Három zsemlével. S erre sincs még példa a magyar történelemben...

— **Késői virágzás.** Bizony, a mai blazirt fiatal emberek megirigyelhetik azt a fehér baju, de lángoló szívű öreg urat, a kiről egy vidéki lapban olvassuk a következő romantikus históriát: Biarmegye egyik nagyobb városában, a mult év farsangján föltűnt egy daliás magyar gavalér, a ki hatvanöt esztendővel vállaian ugyancsak délezezen kirakta a szupé-esárdást. Táncosnője egy 18 éves, ragyogó szépségű leányka szinte megbüvölten simult a daliás, fehér haju gavalér széles mellére, míg körülöttük egész kör képződött. Mindenki bámulta, milyen szépen, magyaros lévvel tánczolják a mi örökszép nemzeti tánczunkat. A 65 éves öreg ur és a 18 éves szép leány. A táncz után pelig az öreg ur felkereste a leány apját, a ki körülbelül huszonöt évvel fiatalabb nála:

— Kedves öcsém, mondta neki, felségül fogom venni a leányodat.

— De jó kedved van bátyámuram! — nevetett az apa.

— Hogyne volna, mikor az az aranyos teremtes kereken kijelentette, hogy senki máséoz nem megy feleségül, csak hozzám.

Az apa tréfára vette a dolgot, de később meggyőződött róla, hogy annak bizony feleséje tréfa. Kénytelen volt beleegyezni a házasságba, annál is inkább, mert rajtakapta a lánykáját, hogy meg akar szökni a fehér baju, de tüzesvérű Romeóval. Az esküvő híre érthető feltűnést keltett az egész vidéken s aztán a szomszédság csak leste, meddig élnek hát boldogságban az öreg férj és tizenhétéves asszonyka? Mekkora lón a meglepetés, mikor a mult év vége felé híre ment, hogy a gólya szállott a vén, körösparti kastélyra. S a bőkezű gólya nem is egy babát hozott, de ketőt. A menyecske, kiről még a legjobb barátai sem tudnak rosszat mondani, két egészséges fiúval ajándékozta meg férjét. S az idei farsangon a fiatal öreg ur most még vigabban, még tüzezebben járta a csárdást szép kis menyecskejével, a ki rajongó szerelemmel csüng az urán. Aztán mondja még valaki, hogy satnyul a magyar faj.

— **Felfordult bálozók.** Ne tessék félni, nem történt semmi olyas, a mi a prűdériát sérthetné. Egyszerűen csak az öltött valami jókedvű amerikai nábob-csoporthoz az eszébe, hogy bált rendeznek a melyen mindenki a tarkója hátuljára köteles egy álarcot költözni, az arcára pedig hodrosfürtű parókát borítani. Ezzel aztán azt érték el, hogy a tánczó párok úgy néztek ki, mintha nyaktekert emberi figurák ropnák a keringőt. A társaság kitűnően mulatott a szokatlan látványosságon és komolyan szóvá tették, hogy az újmódi álarcos bált jövőre tágabb társadalmi körökben fogják divatba hozni.

Nyílttér.

Báli selyem 65 krtól

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva — **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai es. és kir. ud. vari szállító Zürichben.

Hirdetések.

! Hallatlan !

191 pompás tárgy csak **2 frt. 20 kr.**-ért

1 remek aranyozott óra 3 évij ótállással,
1 aranyozott óralánc,
1 pompás szivartárcza,
1 finom csiszolt zsebtűkür tokban,
1 angolvaszonba kötött zsebjegyzőkönyv,
1 készlet double-arany kézelőgomb,
1 készlet double-arany ingmellgomb,
1 pár fülbevaló double-aranyból imitált kövekkel,
1 finom írőkészlet,
1 drb. szagos toilette-szappan,
72 drb. kitűnő acél író toll eredet csomagolásban
25 iv finom levélpapír
25 hozzávaló boríték és
50, minden háztartásban szükséges tárgy.

Az itt felsorolt **191** darabot **2 frt. 20 kr.** beküldése után (az óra magában véve is ér annyit) szállítja

Scheuer H.

svájcezi kiviteli cég
Krakó Josefsgasse 41.

Rámák,
léczek, törülközőtartók,
kefe és kalestarkók,
fogasok,
felszolgáltótálczák,
pipa-
állványok,
szivarszekrények,
háziáldások

Währingi faárú-gyár
Wien-Währing, Mollsgasse 15.

Első Währingi faárú-gyár

Menyasszonyi
* **koszoru-
rámák,** *
* **etagérek** stb. stb.
Mindenféle faragott
éssztergályozott faárúk
díszes és olcsó kivitelben.
Arjegyzék ingyen.

175—1899 szám bir. végr.

Arverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíró ág 10100 V. 749/1898 számú kiküldő végzése által magyarigeni Rezmán Viktor végrehajtató javára ottani Rezmán György s neje ellen 500 frt tőke, ennek 1898. év november hó 2-ik napjától számítandó 6% kamatai és egyéb törvényes járuléka követeles erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 798 frtra becsült, különféle értékes házbutorok, törökbuzsa, lovak, kocsik, terüszkekerek, öntött vasból való szőlőszájító, bornak való vasalt abroncsu hordók, és két malaczból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1898/99 sz. kiküldést rendelő végzés folytán helyszínén vagyis Magyarigen községében a fennirt alperes lakóházánál leendő eszközzésére **1899 ik év márczius hó 9-ik napjának** d. e. 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venoi szándékozók ezennel oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legőbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólírt kiküldöttnek vagy írásban, beadni vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetbe vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítanak.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ának megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gyulafehérvárrt, 1899-ik év február hó 20-ik napján.

H a j ó s I s t v á n kiküldött bírósági végrehajtó.

Sz. 1439—898. bygrh.

Arverési hirdetmény.

Alólírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbírósaok 1898. évi V. 803/3 számú végzése folytán topánfalvi Dr. Zosim Chirtop ügyvéd által képviselt topánfalvi Binder János, továbbá Poszler és társ. Auraria tak. pénztár, Zsurka Nicolae, Tordai aranyos megyei takarékpénztár, Kleofés Riedl, Lang Julianna, Leitersdorfer D. és fia, Régészeti társulat, Detonáta pénztár, Ruda és Blochman, Révői testvérek, Gyulafehérvári takarékpénztár, végrehajtók javára abrudbányai Boer Béla és társ. elleni 124. hrt. 188. frt, 472. frt, 110. frt, 1000. frt, 167. frt 18. kr, 200. frt, 138. frt, 12. frt, 100. frt, 124. frt, 200. frt, 62. frt 95. kr és 600. frt. tőkék, ezeknek a végzések szerint felszámítandó 5 és 6% kamatai és egyéb törvényes járulékaik követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság alap és felülfoglalt és 1051. frt 90. kr. becsült különbözö nemű házi butorai, ezüst és arany nemű, és asztal neműből álló ingóságai nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírósa idézett sz. kiküldetést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alperes lakásán Abrudbányán leendő eszközzésére 1899-ik év márczius hó 8-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítanak.

Kelt Abrudbányán, 1899-ik évi február hó 9-ik napján.

S z a b ó D é n e s, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 1610—1898. bygrh.

Arverési hirdetmény.

Alólírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbírósa V. 831. 1898. számú végzése folytán Dr. Mátyás Odón ügyvéd által képviselt a zalathnai takarékpénztár javára trimpoeli Deger Juon és társai ellen 80. frt. tőke, ennek 1898. évi július hó 12. napjától számított 6% kamatai és addig összesen 51. frt 55. kr. perkölség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 898. 8/12 alap foglalt és 435. frt-ra becsült és pedig Deger Juonnál Trimpoelen, 1. kalongya széna és 2. disznó, Kindéa Petrunál Zalathnán 1. ló, 100. liter. véka kukorica, 50. litervéka buza és 500. liter. óbor, Preszekán Petrunál Zalathnán 2. ökör és 2. disznóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírósa idézett sz. kiküldetést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alperesek lakásán Trimpoelen és Zalathnán leendő eszközzésére 1898-ik év márczius hó 3-ik eszleget következő napjának délelőtti 10 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Abrudbányán, 1899-ik évi február hó 12. napján.

S z a b ó D é n e s, kir. bir. végrehajtó.

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferencz urnak,
gyógyszerész

Neunkirchen Bécs m.

az antirheumatikus thea
feltalálójának

Vértisztító, köszvény és rheuma esetekben.

Ha itt nyilvánosság elé lépek, ezt azért teszem, mert kötelességemnek tartom először Wilhelm gyógyszerésznek Neunkirchenben forró köszönetet kifejezni azon szolgálatokért, melyeket **vértisztító theája** tett köszvényes szenvedéseim ellen, továbbá azért is, hogy másokat is, a kik ezen borzasztó fájdalmakban szenvednek, figyelmeztessen ezen kitűnő theára. Nem vagyok képes azon rettentő fájdalmakat melyeket 3 év alatt szenvedtem leírni és a melyektől sem orvosok, sem pedig a budai kéntorrások nem gyógyítottak ki. Almatlanul hevertem az ágyban éjjelenként, étvágyam napról-napra fogyatkozásban volt. A nevezett thea alig négy heti használata után fájdalmaitól megszabadultam tökéletesen és miután már 6 hét óta a theát többé nem használom — fájdalmaim nincsenek és testi állapotom is tetemesen javult. Meg vagyok arról győződve, hogy mindenki ki hasonlóan szenved és Wilhelm Ferencz úrhoz a thea iránt fordul a feltalálót úgy mint én áldani fogja.

Kiváló tisztelettel

Butschin Streidföld grófnő,
alezredesné.

Kapható minden gyógyszerárban.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényénél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Homoki szőlőtelepítőknek
igen fontos.

Tessék árjegyzéket kérni.

A czég 17 év óta áll fenn

s most már az országon kívül is elterjedt a híre, a menyinyiben ma már sok nemes és vadoncz csemetét szállít Horvát Szlavónia, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500,000 darab, vadoncz állománya 8 milliót. A czég évenként 4500-5000 rendelőnek küld szállítmányokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon létesült s így az főként a homoktalajból kikerült fa a homokföldbe éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik mint az, mely agyagos iszaplerakodásu vagy tulságosan kövérített talajban állittatik elő. A gyümölcsfajok boldogult **Bereczky Máté** mezőkovács-házi hírneves telepéről valók. *Ugy magasderékú, valamint törpe csemeték megrendelhetők kőrté, alma, szilva, őrszi barack, kajszinbarack, cseresznye, meggy, lazponya, bírs, dió és eperből.* Az 1-2-3 4 éves gazdag gyökerű fajhiteles, igen szép csemeték darabja, azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig A 4-5 éves igen erős koronás sorfák darabja 45-50 kr Nagyban vételű az árak külön megállapodás tárgyát képezik fentirt gyümölcsfajokból tábla firtés folytan 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 kr-ért, melyek gazdag gyökerzetiknél fogva főként nagyban telepítésekhez oloságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentirt cégénél. A gazdag gyökerzetű vadonczok 1000 azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed. Nagyobb vételű 5-10-15-15 százalék engedmény. — Levél-cím:

UNGHVÁRI LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, Czeglédén.

Nyomatott Papp Györgynél püsp. lye. Gyulafehérvárrt